

„MUNKA-KÖNYV”

zsebkönyv diákoknak munkáról, munkavállalásról

Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány
Budapest
2009.

„A sikeres ember az,
aki reggel felkel, este lefekszik,
és közben azt csinálja, amihez kedve van.”

Bob Dylan

NEKED írtam ezt a könyvet.

Még akkor is, ha

- ☞ most még nem érdekel a munka,
- ☞ úgy gondolod, ez csak a felnőttekre tartozik,
- ☞ úgy gondolod felesleges erről beszélni,
- ☞ inkább szórakozni szeretsz vagy netán tanulni... 😊

Amikor **ÉN** mentem először munkát keresni, szinte semmit nem tudtam a munkavállalásról. Tele voltam önbizalommal, meg sem fordult a fejemben, hogy esetleg elutasítanak. Pedig sajnos ez történt...

Olyan dolgokat kérdezett tőlem a főnök, amit szinte nem is értettem:

- ☞ Megfelel, ha határozott idejű szerződést kötünk?
- ☞ Mit szólnék ahhoz, ha a bruttóm a minimálbér lenne, a többit zsebbe fizetné?
- ☞ Van már záradékolt magán nyugdíjpénztári belépési nyilatkozatom?

Szeretném, ha Neked könnyebb lenne!

Összegyűjtöttem néhány fontos információt, ami segít eligazodni a munka világában. Segíthet abban, hogy felkészülj a „munkaviszony létesítésére” (így nevezik hivatalosan azt, ha munkaszerződést kötsz, vagyis elhelyezkedsz egy munkahelyre), vagy éppenséggel a munkaviszony megszüntetésére.

Ez a zsebkönyv nem tud minden témát részletesen tárgyalni, ezért Neked is aktivizálnod kell magad, ha egy-egy dologról részleteket is szeretnél megtudni. Azzal is segítek Neked, hogy a legtöbb témához ajánlok weboldalakat, ahol további hasznos információkat találsz.

„Ha csak azt tesszük, ami nem esik
nehezünkre, soha nem leszünk sikeresek.

Abból tudhatjuk, hogy jó úton vagyunk a
sikeres élet felé, ha az út, amelyen járunk,
meredeken felfelé halad.”

Gary Chapman

Miért dolgozunk?

Bár én sem éltem még, de azt mondják - biztosan hallottad Te is -, hogy már az őskorban is dolgoztak az emberek. Az asszonyok bogyót, gyümölcsöt gyűjtögettek, őrizték a tüzet, gondját viselték az ősgyerekeknek és tisztán tartották a barlangot; a férfiak a nehezebb, fizikailag is megterhelő feladatokat végezték: kardfogú tigris, mamutot üldöztek, bőrt nyúztak és készítettek ki, kőbaltát csiszoltak.

Máig az ember egyik legfontosabb tevékenysége a munka.

Gondolj csak bele mi lenne, ha senki nem dolgozna...

Sokan azt gondolják, hogy kizárólag azért dolgozunk, hogy pénzt keressünk. Persze ez valóban nagyon fontos, hiszen a szaktudásunkat, tapasztalatunkat úgy értékesíthetjük, hogy munkát vállalunk. **Minél többet ér a tudásunk a munkáltatóknak, annál drágábban lehet eladni, vagyis annál több munkabért kaphatunk.** Persze ez nem ilyen egyszerű...

Történt már veled olyan, hogy hosszabb ideig - néhány hónapig - nem csináltál semmit? Esetleg ismersz valakit, aki járt ilyen cipőben?

Egy idő után ez nagyon unalmassá válhat, és az egész élet céltalan lesz. Nincs értelme reggel felkelni, egybeolvad az egész nap, egykedvűek leszünk...

A felnőttek hasonlóan élik meg azt, ha elveszítik a munkájukat és nem kell rendszeresen felkelni, elindulni otthonról. A munka arra is jó, hogy kitöltse a napunkat, hasznosnak érezzük magunkat.

Persze nem csak pénzkereset és időkitöltés dolgozni! Van, akinek a munkája egyben a hobbija is. Ezek az emberek nagyon szerencsések, hiszen olyan feladatokat végeznek, ami örömet jelent a számukra és ezért még fizetnek is.

Remélem TE is megtalálod azt a tevékenységet, ami örömmel tölt el és nap mint nap szívesen végzed!

És még egy: a munkahelyen új barátságok, kapcsolatok alakulhatnak.

„Csak a munka fejti ki, csak az tartja fel a
testnek és léleknek erejét.

Csak munka tesz hasznossá magunk és
polgártársainkra nézve.”

Deák Ferenc

Munka Törvénykönyve

Magyarországon van egy jogszabály, ami kifejezetten arról szól, hogy a munkavégzés során milyen szabályokat kell szem előtt tartania mind a munkáltatónak, mind pedig a munkavállalónak.

Ennek a jogszabálynak a neve a Munka Törvénykönyve. Az ezt életbe léptető törvényt 1992-ben hozták létre. (Közben persze sokszor módosították, ahogy az élet megkövetelte.)

Te hogyan képzeled ezt a Törvénykönyvet? Én egy nagy, bőrkötéses, keményfedeles könyvnek gondoltam, legalább 1000 oldallal.

Ha kíváncsi vagy, hogy milyen is valójában ez a jogszabály, megnézheted a http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99200022.TV&kif=munka+t%F6rv%E9nyk%F6ny#xcel oldalon.

Ha bármilyen sérelem, igazságtalanság ér a munkahelyen - például nem kapsz szabadságot, vagy nem kapod meg a fizetésedet - a Munka Törvénykönyve alapján döntenek el, hogy kinek van igaza. Pontosan tartalmazza, hogy az egyes esetekben mit kell tenni. Nem egyszerű kiigazodni a paragrafusok között, de több helyen is ingyenesen lehet segítséget kérni munkajogi kérdésekben: érdeklődhetsz a munkaügyi központokban és a helyi családsegítő központban is.

Fontos tudni, hogy a Munka Törvénykönyvének szabályai elsősorban a munkavállaló érdekeit védi. Ha már menthetetlen a helyzet - remélem, nem történik majd VELED ilyen! -, munkaügyi bírósághoz lehet fordulni, aki igazságot tesz.

A következőkben néhány „JÓ, HA TUDOD” részt írok le Neked a jogszabályból.

„Semmi sem különösen nehéz,
ha kis munkákra osztod.”

Henry Ford

Munkaviszony létesítése

Ezzel kezdődik minden...

Ha találtál egy klassz munkahelyet, neked is tetszik és TE is bejössz a főnöknek, akkor megállapodtok abban, hogy mi lesz a dolgod, mikortól kezded a munkát, és mennyit fogsz keresni.

Itt jön a turpisság: ez a szóbeli megállapodás, ez nem elég, mindezt le is kell írni. Ez lesz a munkaszerződés.

Nagyon sokféle munkaszerződés lehet, nincsen kötelező formája. Így előfordulhat, hogy a szerződés az egyik munkahelyen fél oldal, a másik munkahelyen pedig 3 oldal.

Ami viszont mindig kötelező, bele kell írni:

- ☞ a TE adataidat és a munkáltató adatait
- ☞ a munkakörödet
- ☞ a béredet (hivatalosan személyi alapbér)
- ☞ a munkavégzés helyét

Ezen kívül viszont bármi másban meg lehet állapodni.

A szerződésre dátum és aláírás kell, erről se feledkezz meg!

Mindig olvasd végig a munkaszerződésedet, hiszen amit aláírtál, azt vállaltad és számon kérhetik rajtad.

A munkaviszony munkaszerződéssel jön létre. Ez azt jelenti, hogy a jog szerint addig nem kezdhetsz el dolgozni, amíg alá nem írtad a szerződést.

A munkaszerződésből legalább 2 példányt kell készíteni, az egyik példány a TE példányod, a másik a munkáltatónál marad. Gondosan őrizd meg a szerződést!

„Ha az életben elérhető sikert A -nak
vesszük, akkor $A = X + Y + Z$.

X a munka,
 Y a játék,
 Z pedig, hogy befogod a szád.”

Albert Einstein

Legfontosabb információk a munkavégzésről

Hány éves kortól lehet munkát vállalni?

Munkaviszonyt munkavállalóként az létesíthet, aki 16. életévét betöltötte.

Munkaviszonyt létesíthet a 15. életévét betöltött, általános iskolában, szakiskolában, középiskolában nappali rendszerű képzés keretében tanulmányokat folytató tanuló az iskolai szünet alatt. A 16 éven aluli fiatal munkavállaló munkaviszony létesítéséhez törvényes képviselőjének hozzájárulása is szükséges.

Ki számít fiatal munkavállalónak, és ez mit befolyásol?

A munkaviszony szempontjából fiatal munkavállaló az, aki 18. életévét még nem töltötte be. A jogszabály néhány feltétel esetén külön szabályokat fogalmaz meg a fiatal munkavállaló esetén.

Ide tartozik:

- ☞ munkaközi szünet: ha a fiatal munkavállaló napi munkaideje a négy és fél órát meghaladja, részére legalább harminc perc munkaközi szünetet kell biztosítani,
- ☞ pihenőnap: napi pihenőidő mértéke legalább tizenkét óra,
- ☞ éjszakai munka, rendkívüli munkavégzés, ügyelet, készenlét nem alkalmazható,
- ☞ 1 hétnél hosszabb munkaidőkeret nem alkalmazható.

Milyen iratok kellene a munkavállaláshoz?

- ☞ Személyi igazolvány + lakcímkártya
- ☞ Adókártya
- ☞ TAJ kártya
- ☞ Magán-nyugdíjpénztári belépésről szóló okirat
- ☞ Bizonyítványok (ez nem minden esetben kell)

- ☞ Egészségügyi alkalmasságról szóló orvosi igazolás (nem minden munkakörben kell)

Mi a próbaidő, miért alkalmazzák?

A munkaszerződésben, a munkaviszony létesítésekor próbaidő is kiköthető. A próbaidő alatt tud meggyőződni mindkét fél (a munkavállaló és a munkáltató) arról, hogy tényleg jó döntést hoztak-e. TE munkavállalóként el tudod dönteni ez idő alatt, hogy bírod-e a munkát, olyanok-e a feltételek, amelyekben szóban megállapodtatok, tetszik-e a feladat és be tudsz-e illeszkedni a munkatársak közé.

Mivel a próbaidő alatt általában nagyon figyelnek a munkára - hiszen a munkáltató is ezalatt nézi meg, hogy mennyire vagy jó munkaerő, milyen színvonalon végzed a munkád, mennyire igyekszel, mennyire vagy szorgalmas -, ezért érdemes a lehető legtöbbet kihozni magadból. Nagyon sok múlik azon, hogy az első időszakban hogy teljesítesz!

A próbaidő időtartama 30 nap. Ennél rövidebb vagy hosszabb, de legfeljebb 3 hónapos próbaidőt lehet megállapítani. A próbaidő meghosszabbítása tilos!

A próbaidő alatt a munkaviszonyt bármelyik fél azonnali hatállyal megszüntetheti. Nagyon fontos, hogy már a próbaidő alatt is lennie kell munkaszerződésednek, mert az ugyanolyan munkaviszonynak számít, mint a nem próbaidő alatti munkaviszony!

Ne tévedsz össze a próbaidőt a próbanappal!

Vannak olyan foglalkozások, ahol a munkáltatók szívesen vesznek fel embereket 1-2 napra, esetleg egy hétre. Azt mondják, hogy ennyi idő alatt döntik el az elvégzett munka minőségének függvényében, hogy felveszik az illetőt vagy nem. Azt kell tudni, hogy a Munka Törvénykönyve nem ismeri a próbanapot, vagyis

fennáll a veszélye, hogy becsapnak! Nagyon sok esetben nem fizetik ki a fizetést, amit utána nem is lehet behajtani, hiszen nem volt szerződés.

Nagyon alaposan gondold végig, hogy megéri-e - akár csak néhány napra is - úgy dolgozni, hogy nincs szerződésed és bizonytalan a fizetés. A csalók nagyon rutinosak és szavahihetőeknek tűnnek.

Hány órát kell dolgozni egy munkanapon?

A teljes munkaidő mértéke napi nyolc óra, heti negyven óra.

A munkaidőbe beleszámít a munkavégzéshez kapcsolódó előkészítő és befejező tevékenység időtartama is és a 20 perces ebédidő.

Mit kell tudni a szabadságról?

A munkavállalót minden munkaviszonyban töltött naptári évben rendes szabadság illeti meg, ami 20 nap.

A szabadság az életkor előrehaladtával emelkedik:

- ☞ 25. életévétől 21 munkanapra emelkedik
- ☞ 28. életévétől 22 munkanapra emelkedik
- ☞ 31. életévétől 23 munkanapra emelkedik
- ☞ 33. életévétől 24 munkanapra emelkedik

és így tovább...

FIGYELEM!

A szabadság kiadásának időpontját - a munkavállaló előzetes meghallgatása után - a munkáltató határozza meg. Vagyis nem úgy van, hogy gondolsz egyet és szabadságra mész! Mindig jó előre (legalább 3-4 héttel előtte) egyeztesd a főnököddel a szabadságodat!

Azonban az alapszabadság egynegyedét - a munkaviszony első három hónapját kivéve - a munkáltató a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles kiadni. Így legalább 5 nap szabadsággal te rendelkezel.

Alkalmi munkavállalás

Előfordulhat, hogy néhány napra - mondjuk egy fesztiválon - kapsz munkalehetőséget. Erre az esetre találták ki az alkalmi munkavállalói könyvet, nagyon egyszerűen használható és bejelentett munkának számít, ha ezzel dolgozol!

A lakóhelyed szerint illetékes munkaügyi központ kirendeltségén tudod kiváltani. Nagyon egyszerű használni: a munkáltató beírja az adatokat és beragaszt egy bélyeget (ez a közteherjegy), Neked pedig átadja a fizetésedet a nap végén.

További információkat olvashatsz az alkalmi munkavállalásról az Állami Foglalkoztatási Szolgálat weboldalán:

http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=ak_hasznos_tudnivalok&switch-content=ak_hasznos_am_konyv_tajek&switch-zone=Zone1&switch-render-mode=full

Diákmunka

Amíg tanulsz - elsősorban nappali tagozaton -, addig kedvező feltételekkel vállalhatsz munkát. TE is kereshetsz magadnak állást, de egyszerűbb és biztonságosabb, ha diákszövetkezeten, iskolaszövetkezeten keresztül próbálsz elhelyezkedni.

Ma már egyre szélesebb a kínálat a diákmunkákból az adminisztratív feladatoktól a fizikai munkáig.

A neten több mint 250.000 találat van a diákmunka szóra, de ajánlom elsősorban a www.diakmunka.lap.hu gyűjteményt.

Külföldi munka

Erről a témáról külön könyvet lehetne írni. Hogy miért?

Nagyon speciális szabályok vannak, és itt aztán tényleg könnyen átverhetnek, ha nem vagy óvatos!

Ezért, amit minden körülmények között tarts be:

- ☞ Csak akkor menj külföldre dolgozni, ha beszéled az ország nyelvét, esetleg jól beszélsz angolul!
- ☞ Kizárólag biztonságos úton vállalj munkát (ismerős, hivatalos munkaközvetítő)!
- ☞ Legyen nálad elég pénz, legalább annyi, amiből haza tudsz jönni, ha valami nagyobb problémád adódik!

Magyarországon van egy hálózat - a neve EURES -, akik kifejezetten külföldi tanulással, munkavállalással foglalkoznak. Bármit megkérdezhetsz tőlük a témában, segítőkészek és ingyenes a szolgáltatás!

Információ olvasható: <http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=hu>

Önkéntes munka

Első hallásra talán furcsa lehet az önkéntes munka, hisz valóban: ezért a munkáért nem jár fizetés. Viszont a munkatapasztalat - amit szerezhetsz - megfizethetetlen lehet a későbbi munkavállalásnál.

A legtöbb munkáltató nagyra értékeli, ha a pályakezdő álláskeresők is rendelkeznek valamilyen saját tapasztalattal: legyen ez akár szakmai gyakorlat, diákmunka vagy akár önkéntes munka.

Önkéntes munkára közvetlenül is jelentkezhetsz szimpatikus, neked tetsző cégekhez, szervezetekhez. Azonban van olyan alapítvány, aki segít olyan munkahelyet találni, ahol önkénteseket keresnek.

Miért jó „önkénteskedni“?

- ☞ Munkatapasztalatot szerezhetsz.
- ☞ Növelheted tudásodat.
- ☞ Többféle szervezetet megismerhetsz.
- ☞ Kapcsolatokat, ismeretségeket köthetsz.
- ☞ Segítségére lehetsz másoknak.
- ☞ Hasznosan töltheted a szabadidődet.
- ☞ Kipróbálhatod a „felnőtt létet“.
- ☞ Nem muszáj 8 órában dolgozni, akkor csinálod, amikor ráérsz.

Ha külföldön vállalsz önkéntes munkát, akkor emellett világot láthatsz, tanulsz az ország nyelvét, külföldi barátokat szerezhetsz. A külföldi önkéntes munkák megtalálásában is segítenek Neked, teljesen biztonságos a „munkavállalás“. Ha külföldre mész, általában fizetik a szállásodat, ellátásodat és még egy kis zsebpénzt is kapsz.

Az Önkéntes Központ Alapítvány weboldalán konkrét lehetőségeket találsz - nem csak Magyarországon: <http://www.oka.hu/alap.php>

„Csak az nem követ el hibát,
aki nem csinál semmit.”

Theodore Roosevelt

Nettó - bruttó

Ez nem könnyű téma, nagyon sokáig nekem is gondot okozott megjegyezni, mit jelentenek ezek a szavak. Pedig amikor a boltban fizetnénk, na akkor már egyáltalán nem mindegy, hogy bruttó vagy nettó ...

Ami biztos:

NETTÓ BÉR < BRUTTÓ BÉR

Vagyis a nettó bér kevesebb, mint a bruttó bér.

Bruttó bér: az az összeg, ami a teljes fizetésedet jelenti

Nettó bér: az az összeg, ami a levonások után marad, vagyis amit megkapsz

És hogy mit vonnak le?

Úgynevezett járulékokat. A munkáltatótól is és a munkavállalótól is.

Nekünk most érdekesebb a munkavállalótól levonásra kerülő járulékok köre: mi ez és miért vonják le.

Kétféle célra megy a levonás: ha megbetegszel, és ha majd nyugdíjas leszel.

Egészségbiztosítási járuléknak nevezzük azt a bérből levont összeget, amit azért tesznek félre, hogyha megbetegszel, műteni kell, hosszabb gyógykezelésre van szükséged, kedvezményes gyógyszert kell biztosítani, akkor az egy összegben ne legyen olyan megterhelő.

Nyugdíjjáruléknak nevezzük azt a bérből levont összeget, amit azért tesznek félre, hogyha már idős leszel, nem dolgozol és nem lesz fizetésed, akkor is kapj pénzt, hiszen költségeid akkor is lesznek.

Levonnak továbbá **személyi jövedelemadót**, amit mindenkinek fizetni kell. Ebből fedezik részben az állami kiadásokat, például az oktatást, egészségügyi intézményeket, szociális intézményrendszert; 1%-kal innen támogathatjuk a civil szervezeteket és az egyházakat.

A nettó-bruttó bér kiszámítása nem egyszerű feladat, főleg azért, mert gyakran változnak a szabályok. Az interneten sok oldalt találsz, ahol egy program kiszámolja helyetted a pontos összegeket, csak néhány adatot kell beleírni.

A keresőbe azt kell beírni, hogy **BÉRKALKULÁTOR**.

Néhány oldal ebben a témában:

<http://www.hrportal.hu/index.phtml?page=berkalkulator>

http://adozona.hu/kalkulator_ber.aspx

<http://www.fn.hu/kalkulatorok/berkalkulator/>

<http://www.kulcs-soft.hu/index.php?p=informaciok/berkalkulator>

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat weboldalán nagyon részletes információt találsz a bért terhelő adókról és járulékokról, csak ki kell választani a keresett évet:

http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=allaskeresoknek_ellatasok_osszegei_es_kozterhei

Ugyanitt találsz információt a **minimálbérről** (ami 2009-ben 71500 Ft) és a legalább középfokú iskolai végzettséget, szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatottak részére járó **garantált bérminimumról** (ami 2009-ben 87500 Ft).

Már csak a magasabb bér miatt is megéri szakképzettséget szerezni!

"Hallom és elfelejtem,
látom és emlékezem,
csinálok és megértem"

kínai közmondás

„Ennyi volt?”

A munkaviszony is megszűnhet, illetve megszüntethető. Mivel ez egy nagyon összetett kérdés, így csak néhány fontos információt írok le.

Elsőként nézzük a jobbik esetet: a munkavállaló dönt úgy, hogy megszünteti a munkaviszonyát - mert például talált egy jobb helyet.

Ilyenkor **rendes felmondással** lehet megszüntetni a munkaviszonyt.

A lényeg, hogy időben szólni kell a főnöknek. Nem lehet „elsunnyogni”, mert a Munka Törvénykönyve a munkáltatót is védi. **A felmondási idő legalább 30 nap**, vagyis onnan számítva, amikor írásban jelzed a munkáltatónak felmondási szándékodat, még legalább 30 napig ott kell dolgoznod. Úgy kell megállapodni a következő munkahellyel, hogy ezt az időt bele kell kalkulálni. Még akkor is, ha már nincs kedved a régi helyen lenni, szívesebben váltanál azonnal.

Ha meg tudsz állapodni a munkáltatóddal, akkor az úgynevezett **közös megállapodással** akár azonnal is megszüntethető a munkaviszony.

A megszüntetést szintén írásba kell foglalni, aláírni, így hát nem elég szóban jelezni, sms-t vagy e-mailt küldeni. Írnod kell egy levelet, amelyben közlöd a felmondási szándékod a munkáltatóddal.

Eszedbe se jusson az a megoldás, hogy egyszerűen nem mész többet dolgozni, mert a munkáltató be is perelhet ezért, hiszen a munkaszerződés rád is ró kötelezettségeket! Tudom, hogy kicsit kellemetlen a munkahelyváltásról beszélni a főnökkel - én is mindig nehezen fogok hozzá -, de ha őszintén elmondod neki, hogy miért lesz jobb az új helyen és kéred a megértését, akkor biztosan meg tudtok egyezni!

A kellemetlenebb eset az, amikor a munkáltató dönt úgy, hogy felmond.

Ha a munkáltató mond fel rendes felmondással, azt köteles megindokolni, vagyis közölni, miért mond fel - ezt is írásban kell megtennie. A felmondás indoka csak a munkavállaló képességeivel, a munkaviszonyal kapcsolatos magatartásával, illetve a munkáltató működésével összefüggő ok lehet.

Emellett a munkáltató rendes felmondás esetén köteles a munkavállalót a **munkavégzés alól felmenteni.** Ez azt jelenti, hogy nem kell járni dolgozni az alatt az idő alatt, de a fizetésedet megkapod. Ennek időtartama a felmondási idő fele.

Ezt a felmentést azért teszi lehetővé a törvény, hogy a munkavállaló ez idő alatt keressen magának másik állást.

A munkaügyi viták, bírósági perek nagy része a munkaviszony megszüntetéséből adódik. Nagyon figyelj ilyen esetben, és ha szükséges kérd munkajogász segítségét. A munkaügyi központok munkatársai segítenek ilyen esetben!

„Egy gödör ásását leszámítva kevés dolog van, amit rögtön legfelül lehet kezdeni.”

Harry Lorayne

Feketén vagy legálisan?

Egészen biztos vagyok abban, hogy erről a témáról már sokat hallottál TE is. Ez valóban egy fontos, de bonyolult kérdés.

Mindig arról beszélnek, hogy sok a feketemunkás, ez nem jó az államnak. Hidd el, az államnak se jó, de a feketemunkásnak veszélyes igazán! Hiszen ez egy teljesen jogtalan, kiszolgáltatott és veszélyes helyzet. Hogy miért?

Egy feketemunkásnak nincsen munkaszerződése. Jogilag olyan, mintha nem is dolgozna. Így ha bármi probléma adódik a munkahelyen, akkor senki nem tudja őt megvédeni.

Ja - mondod -, úgysem történik semmi. Sajnos az a tapasztalat, hogy a feketemunkások nagyobb része így vagy úgy, pórul jár. Mi történhet?

- ☞ Nem kapja meg a fizetését időben, vagy egyáltalán nem kapja meg.
- ☞ Nem engedik el szabadságra.
- ☞ Több, mint 8 órát kell dolgoznia, sokszor 12-14 órát is egy munkanapon.
- ☞ Hétvégén vagy ünnepnapon is dolgoznia kell.
- ☞ Baleset vagy betegség esetén nem lehet betegállományba menni és az orvosi költséget nem fizeti az állam.

Akkor hát miért vállalják az emberek, hogy ezek mellett a veszélyek mellett is a feketemunkát?

Egyrészt, mert nem vonják le tőlük a járulékokat, így több pénzük marad. Ezen kívül vannak olyan tisztességtelen munkaadók, akik kihasználják, hogy sok embernek nincs munkája, és csak feketén vesznek fel embereket.

Azt javaslom, sose vállalj feketemunkát, mindig ragaszkodj a munkaszerződéshez!

„Ha még nem csináltál egy dolgot,
próbálkozz meg vele háromszor.

Először, hogy legyőzd a félelmedet.

Másodszor, hogy megtanuld,
hogyan kell csinálni.

Harmadszor, hogy kiderítsd,
szereted-e csinálni.”

Virgil Thomson

Hogyan keressünk állást?

Hiába beszéltünk elméletben a munkavállalásról, a legnagyobb kihívást az állás megszerzése jelenti. Ez bizony nem egyszerű feladat! Ebben a zsebkönyvben csak érintőlegesen foglalkozunk az álláskereséssel, de néhány ötletet azért kapsz.

Mit is kell csinálni?

1. Döntsd el, hogy milyen munkát keresel! Válassz ki 2-3 foglalkozást, amiben célirányosan figyelsz a lehetőségekre.
2. Állítsd össze a bemutatkozó anyagodat: legyen benne önéletrajz, bizonyítvány másolatok, esetleg referencialevél. Mindehhez írd egy kísérőlevelet.
3. Szólj a haveroknak, ismerősöknek, barátoknak, rokonoknak..., hogy állást keresel. Háttha tudnak valamit! Így a legkönnyebb elhelyezkedni.
4. Figyeld a hirdetések a nyomtatott sajtóban és az interneten!
5. Regisztráld magad minél több álláskereső portálon!
6. Jelentkezz be a munkaügyi központba.
7. Keress fel magán munkaközvetítő irodákat (csak olyat, aki ingyen dolgozik, a többi csaló!!!)
8. Készülj fel a személyes találkozásra. Furfangos kérdéseket tesznek fel a munkáltatók. Például megkérdezhetik, hogy mi a három legrosszabb tulajdonságod. Na erre véletlenül se mondd, hogy lusta vagy 😊
9. Gondold át, hogy reálisan mennyit kereshetsz! Fontos, hogy se túl sokat, se túl keveset ne mondj!
10. Örülj a sikernek, ha felvettek!

Különbféle segítő szervezetek, könyvek és internetes oldalak segítik az álláskeresést. Írok néhány elérhetőséget a következő fejezetben.

„A gyakorlat teszi a mestert,
de a kitartásból lesz karrier.”

Michael Cooper

Ki segít?

Mint ahogyan írtam már, sokféle szervezet segíti az álláskereső embereket, köztük kiemelten a pályakezdő fiatalokat. Ilyenek például a

- ☞ munkaügyi központok - www.afsz.hu
- ☞ családsegítő központok (az önkormányzatok működtetik őket)
- ☞ civil szervezetek

például: <http://www.nonprofit.hu/szerv/keresesadv.html>

Ingyenesen végzik a munkájukat, így nyugodtan bármikor - akár többször is - fordulhatsz hozzájuk!

A munkaügyi központok országosan azonos szolgáltatásokkal és támogatásokkal várják az álláskeresőket.

Első lépésként - ha már befejezted a tanulmányaidat - regisztráltatni kell magadat. Ez azt jelenti, hogy felveszik az adataidat és megbeszélitek, hogy milyen lehetőségek érdekelnek. A regisztrációhoz szükség lesz az irataidra. Mindenkinek a lakóhelye szerint kell jelentkezni. Ezen az oldalon megnézheted, hogy TE hová tartozol:

http://www.afsz.hu/engine.aspx?page=full_KOZOS_Teruletileg_illetkes_kirendeltsegek

A munkaügyi központok többek között az alábbi tevékenységekkel foglalkoznak:

- ☞ munkaközvetítés,
- ☞ képzések (tanfolyamok) támogatása,
- ☞ bértámogatás,
- ☞ pályaválasztási, munkavállalási, álláskeresési tanácsadás.

„Mindig azt hallottátok, hogy a munka átok,
a robot szerencsétlenség.

De én mondom néktek, ha dolgoztok,
beteljesíttek egy darabkát a föld
legmesszibb álmaiból, azt a darabkát,
melyet rátok szabtak, amikor az álom
megszületett.

És amíg munkálkodtok, igazán szeretitek az
életet, és az életet munkálkodással szeretni
azt jelenti, hogy meghitt ismerősötök az
élet legbensőbb titka.”

Kahlil Gibran

Weboldalak

Munkaügyi központok: www.afsz.hu

Álláskeresés segítése:

<http://www.taninfo.hu/palyakezdo/allas.html>

<http://www.taninfo.hu/palyakezdo/oneletrajz.html>

http://www.fn.hu/allas/20040630/allaskeresesi_abc/

<http://www.profession.hu/oneletrajz>

Állás Portál: www.allas.lap.hu

Munkavállalásról általában:

<http://www.magyarország.hu/allampolgar/ugyek/munka>

<http://www.munkaviszony.hu/>

Külföldi munkavállalás:

http://europa.eu/youth/working/index_eu_hu.html

<http://ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=hu>

<http://www.europass.hu/munka>

Önkéntes munka, diákmunka:

Önkéntes Központ Alapítvány: <http://www.oka.hu/alap.php>

Ötlet Program: <http://www.otletprogram.hu/alap.php>

Nonprofit önkéntesség: <http://www.nonprofit.hu/onkentesseg/tudnivalok.html>

Diákmunka Portál: www.diakmunka.lap.hu

WWW-ajánló: <http://www.epalya.hu/link.php>

A végére értünk...

Ennyi fért most bele.

Sok témát érintettünk, de sokszor ennyit kihagytunk.

Azt szerettem volna, ha ízelítőt kapsz a munkavállalással kapcsolatban.

A többi már rajtad múlik!

Egy számomra nagyon kedves gondolattal köszönök el tőled. Sok sikert kívánok!

Hasta la vista... a munkaerőpiacon!

„Ha egy embernek utcaseprő a munkája, akkor úgy seperjen utakat,
ahogy Michelangelo festett, ahogy Beethoven komponált,
vagy ahogy Shakespeare írt verseket.

Olyan jól seperje az utakat, hogy a mennynek és a földnek
minden lakója megálljon egy percre s azt mondja:

Ím, itt élt egy nagyszerű utcaseprő, aki jól végezte a munkáját.”